

Jezus rijdt op een ezel Jeruzalem binnen

Markus 11.1-11

Rev Dr Jos M. Strengholt

Maadi 2009; Heliopolis 2012; Arnhem-Nijmegen 2018, 2021

Hebt u wel eens een man op een ezel zien rijden? Als de ezel flink doorloopt, bewegen de benen van de man heel snel heen en weer. Naar mijn idee ziet dat er nogal komisch uit.

Als christenen zijn wij eraan gewend om het verhaal dat we zojuist uit Markus 11 hebben gelezen, ‘de triomfantelijke intocht van onze Heere Jezus’ in Jeruzalem te noemen. Maar eigenlijk is het een vreemd verhaal. Jezus Christus rijdt op een ezel en wij noemen dat Zijn triomfantelijke intocht.

Het lijkt toch helemaal niet op een overwinning?

1. Wie is dit?

Aan het begin van dit verhaal zijn Jezus en Zijn discipelen dicht bij Jeruzalem gekomen, na een lange reis helemaal vanuit Galilea. De vorige dag waren ze nog in Jericho. Nu zijn ze aangekomen in het dorp Bethfagé, het huidige Palestijnse dorp Kafr at-Tur.

Deze dorpen lagen ten oosten van de Olijfberg. Achter die berg lag Jeruzalem. Jezus was dus heel dichtbij, maar Hij kon de stad nog niet zien.

De wegen waren ontzettend druk, want het was het weekend vóór Pasen. Volgens de Joodse schrijver Flavius Josephus, die in de eerste eeuw na Christus leefde, groeide de bevolking van Jeruzalem tijdens het Pesachfeest van enkele honderdduizenden tot meer dan twee miljoen mensen. De wegen waren dus overvol. De stad was een chaos, omdat mensen uit heel Israël en uit het hele Romeinse Rijk naar Jeruzalem kwamen om hun schapen te offeren en vergeving voor hun zonden te ontvangen.

Het was druk, het stonk, iedereen vierde feest en er hing een sterke religieuze en nationalistische spanning in de lucht. Voor de Joden was het een groot feest. Voor de Romeinse bezettingsmacht was het een nachtmerrie.

De angst voor een nationalistische opstand was voortdurend aanwezig. De Romeinse soldaten zullen daarom van hun officieren duidelijke instructies hebben gekregen om extra waakzaam te zijn. De stad was in omvang verdrievoudigd. Kunt u zich voorstellen wat dat betekende voor de ordehandhaving?

En juist daar, midden in die drukte, deed Jezus iets vreemds. Hij stuurde enkele van Zijn vrienden naar het dorp om een jonge ezel te halen waarop nog nooit iemand had gezeten. Hij zei dat ze een ezel zouden vinden die bij een huis vastgebonden was. Ze moesten het dier losmaken en, als iemand zou vragen wat ze aan het doen waren — of ze soms een ezel aan het stelen waren — moesten ze antwoorden dat de Heere het dier nodig had.

Waarom wilde onze Heere Jezus een jonge ezel? Dit was geen toevallige keuze. Het was een bewuste en weloverwogen handeling. Jezus wilde hiermee iets duidelijk maken. Hij kende de profeten van het Oude Testament. In Zacharia 9.9-10 lezen we.

Verheug u zeer, dochter van Sion! Juich, dochter van Jeruzalem! Zie, uw Koning zal tot u komen, rechtvaardig, en Hij is een Heiland, arm, en rijdend op een ezel, op een ezel, een ezelsveulen, een jong dier van een ezelin. Ik zal de strijdswagen uit Efraïm wegnemen en het paard uit Jeruzalem. De strijdboog zal weggenomen worden. Hij zal vrede verkondigen aan de heidenvolken. Zijn heerschappij zal zijn van zee tot zee, van de rivier de Eufraat tot aan de einden van de aarde.

De Joden verwachtten dat de Messias naar Jeruzalem zou komen, rijdend op een ezel. En nu besloot Jezus deze profetie in vervulling te laten gaan.

De menigte langs de weg raakte buitengewoon opgewonden toen Jezus op die ezel ging zitten. Om die opwinding te begrijpen, moeten we bedenken wat er minder dan vierentwintig uur eerder was gebeurd.

Jezus was door Jericho getrokken. Daar had Hij de ogen van de blinde Bartimeüs aangeraakt en hem genezen.

Bartimeüs was nu bij Jezus in Bethfagé, als een van Zijn volgelingen. Maar hij was niet de enige. Er waren ook veel andere mensen die tijdens Jezus' reis vanuit Galilea naar Jeruzalem en onderweg naar de stad grote wonderen hadden gezien. Natuurlijk spraken zij daarover met de vele andere pelgrims die zij onderweg ontmoetten.

Er hing opwinding in de lucht. En toen Jezus op die jonge ezel ging zitten, werd die opwinding bijna tastbaar.

Een jonge, ongetemde ezel moet eerst worden afgericht. Het dier trapt, bijt en steigert. Het heeft veel training nodig voordat het iemand toestaat erop te rijden. Maar de Heere Jezus ging op de ezel zitten en het dier wierp Hem niet af.

De mensen begrepen onmiddellijk wat Jezus hiermee bedoelde. Hij is de Koning over Wie Zacharia heeft gesproken! De Koning die op een jonge ezel Jeruzalem binnenrijdt! De verlossing is nabij!

Sommige discipelen legden hun mantels op de ezel. Andere mensen spreidden hun jassen uit op de weg, zodat de ezel eroverheen kon lopen. Zo wilden zij eer bewijzen aan de Koning die Jeruzalem zou binnengaan.

De grote menigte rondom Jezus trok omhoog naar de Olijfberg. Lukas schrijft in zijn Evangelie dat, toen Jezus de plaats naderde waar de weg vanaf de Olijfberg naar beneden begint te lopen, de hele menigte God luid en uitbundig begon te prijzen vanwege alle wonderen die zij hadden gezien.

Toen de weg naar beneden begon te lopen. Dat betekent dat ze over de top van de Olijfberg waren gekomen. En plotseling lag Jeruzalem voor hen, in al zijn pracht. De tempel en de stad waren daar, recht voor hun ogen.

Vanaf de top van de Olijfberg kon men over het Kidrondal heen kijken. Daar lag Jeruzalem. Een adembenemend gezicht. De stad was eigenlijk zo dichtbij dat het lawaai van de stad en het geblaat van de honderdduizenden schapen die binnen enkele dagen geslacht zouden worden, te horen waren. De stank van een stad vol pelgrims moet overweldigend zijn geweest.

De mensen wisten precies welke woorden uit de Bijbel zij moesten gebruiken. Ze begonnen Psalm 118 te citeren, een messiaanse Psalm.

Hosanna! Gezegend is Hij Die komt in de Naam van de Heere! Gezegend zij het Koninkrijk van onze vader David, dat komt in de Naam van de Heere! Hosanna in de hoogste hemelen!

Deze Psalm 118 werd tijdens het Pesachfeest steeds opnieuw in de tempel gelezen, samen met de Psalmen 113-117.

2. De lijdende Heere

Toen Jezus zei. ‘De Heere heeft de ezel nodig’, en toen Hij op het jonge dier ging zitten, zette Hij heel bewust alle gebeurtenissen van de laatste week van Zijn leven in beweging. Een week van lijden.

Maar geen van de discipelen en niemand uit de menigte begreep dat.

Onze Heere Jezus Christus wist waar Hij naartoe ging. Hij had de confrontatie gekozen. Vanaf dat moment was er geen weg meer terug.

Lukas maakt dat in zijn Evangelie heel duidelijk. Hij vertelt over verschillende gesprekken die Jezus met de Farizeeën had terwijl Hij op Zijn ezel steeds dichterbij de poorten van Jeruzalem kwam.

Sommige Farizeeën zeiden tegen Jezus. ‘Meester, bestraf Uw discipelen!’

De Heere Jezus werd gevraagd Zijn discipelen tot zwijgen te brengen. Want de Farizeeën begrepen heel goed wat de woorden van de menigte betekenden. De mensen beweerden dat Jezus de verwachte Verlosser was, met goddelijk gezag.

En wat antwoordde Jezus?

‘Als zij zouden zwijgen, zouden de stenen roepen!’

Het zou mij helemaal niet verbazen als Jezus, terwijl Hij dit zei, wees naar de stenen van de stadsmuur en naar de stenen van de tempel, die hoog voor Hem uittorenden.

Met deze uitspraak plaatste Jezus Zichzelf boven de belangrijke Stad van God en boven de tempel van God.

Jezus had tot dan toe steeds geprobeerd het uiteindelijke conflict te vermijden. Want Hij wist dat dit conflict vrijwel zeker zou uitbreken zodra Hij openlijk zou verklaren dat Hij de Zoon van God was.

Hij had dat laatste conflict vermeden omdat Hij Zelf wilde bepalen wanneer het zou plaatsvinden.

En nu, zo geloof ik, plande Jezus bewust Zijn openbare zelfopenbaring. Hij wilde de leiders van Israël ertoe brengen om nu te handelen. Hij had besloten dat Zijn tijd was gekomen. Daarom zette Hij de gebeurtenissen in gang die uiteindelijk tot Zijn dood zouden leiden.

De Joodse leiders wilden Hem niet tijdens het Pesachfeest doden. Zij wilden wachten tot na het feest, vanwege de enorme aantallen mensen die dan in de stad waren. Jezus wilde het juist nu. Tijdens het feest.

De enorme hoeveelheid offerlammeren die tijdens Pesach in de stad aanwezig waren om geslacht te worden, vormde het juiste decor voor de dood van Jezus. Want Hij is het ware en enige Lam van God, dat gekomen was om te sterven voor de zonden van de wereld.

De Goede Week is begonnen.

Jezus heeft de confrontatie in gang gezet. En wanneer Hij naar de stad Jeruzalem kijkt en de massa's mensen ziet, huilt Hij.

In Zacharia begint de profetie over de Koning die komt om het land te redden met de woorden. 'Verheug u zeer.' Maar Jezus huilt.

Het woord dat Lukas gebruikt, spreekt over diep en luid verdriet.

Enkele dagen eerder had Jezus ook gehuild, bij het graf van Lazarus. Hij huilt om de ellende van alle mensen. Om ons gebrek aan vrede, om onze ziekten, onze dood, onze problemen en onze scheiding van God.

Hij huilt om kinderen die worden misbruikt. Om mensen die hun baan verliezen. Om slachtoffers van oorlog. Om eenzame mensen. Om mensen die depressief zijn. Om mensen die van binnen verscheurd zijn.

Wanneer Jezus in Jeruzalem aankomt, huilt Hij over het lot van de stad en haar inwoners.

Veertig jaar later zou de stad worden verwoest en zouden veel van haar inwoners door de Romeinse legers worden gedood.

Dit was niet de overwinning die de menigte van Jezus verwachtte!

Maar was Hij dan niet gekomen om de Verlosser van Zijn volk te zijn? Dit lijkt zo tegenstrijdig.

Jezus hilde en zei over Jeruzalem.

Och, dat u ook nog op deze uw dag zou onderkennen wat tot uw vrede dient! Maar nu is het voor uw ogen verborgen. ... omdat u niet hebt onderkend de tijd waarin naar u werd omgezien.

3. Overwinning zonder kruis?

We lezen dat de menigte palmtakken van de bomen sneed om die op de weg te leggen en ermee te zwaaien. Deze palmtakken maakten geen deel uit van de manier waarop het Pesachfeest gevierd moest worden.

Palmtakken hadden te maken met het Loofhuttenfeest. Tijdens dat feest vierden de Joden dat zij veilig in hun land wonen. Het is het feest van de uiteindelijke overwinning.

Eenmaal per jaar bouwen de Joden hutten van palmtakken. Ze verblijven daar een tijdlang en vierden hoe God hen uit Egypte heeft gered, zodat zij veilig in hun land konden wonen.

Het Loofhuttenfeest wijst vooruit naar Gods eeuwige Koninkrijk. Tijdens dat Joodse feest werd Psalm 118 eveneens de hele dag in de tempel gelezen.

De menigte rondom Jezus liep als het ware vooruit op het Loofhuttenfeest. Zij zagen in Hem het symbool van het uiteindelijke, eeuwige en volmaakte Koninkrijk van God. Maar zij dachten niet eerst aan Pesach.

Zij wilden overwinning zonder kruis.

Zij wilden Gods Koninkrijk op aarde en vrede in de wereld, zonder offer.

Zij wilden dat Jezus hun Profeet en Koning zou zijn, maar zij hadden er geen idee van dat Hij eerst hun Hogepriester moest worden. En dat Zijn offer Zijn eigen leven zou zijn.

Voor christenen is dit een belangrijke zaak.

Ons heil hangt af van de dood van Jezus Christus. Zijn eeuwige overwinning werd juist behaald doordat Hij eerst door de vallei van Zijn eigen dood ging vanwege onze zonden.

Dit bepaalt ook het patroon van ons gewone christelijke leven.

Voor hen die Jezus Christus volgen, is het patroon van sterven en lijden in hun leven ingeprent. Het maakt deel uit van het DNA van de Kerk van onze Heere.

Waarom noemen we de intocht van Jezus in Jeruzalem dan toch triomfantelijk?

Het was triomfantelijk omdat de mensen feestvierden. En Jezus overwon ook in die zin dat tijdens de daaropvolgende Goede Week alles gebeurde zoals Hij het had gepland.

Maar de werkelijke overwinning zou door het lijden heen komen.

Conclusie

De intocht in Jeruzalem was in werkelijkheid tragisch.

De mensen begrepen niet dat de vrede van God alleen door de dood van Jezus tot stand zou komen. Geen wonder dat Jezus hilde.

Dit zou de eenzaamste en zwaarste week van Zijn leven worden. Omwille van onze redding ging Hij deze week binnen, een week die zou eindigen in Zijn dood.

En daarom huilen wij tijdens de Goede Week met Hem mee.

Deze week is voor christenen over de hele wereld een week van bezinning. Wij beseffen dat het onze zonden waren die Hem naar het kruis brachten.

Het is ook een week van bezinning omdat wij onszelf de vraag stellen. Volgen wij Hem werkelijk?

Juichen wij alleen voor Hem wanneer alles goed gaat, maar verloochenen wij Hem zodra het moeilijk wordt?

Of zijn wij bereid Hem te volgen op onze levensweg, door dik en dun — onze Heere en onze Verlosser?

+ In de Naam van de Vader en van de Zoon en van de Heilige Geest. Amen.